

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 24 Cor.
Pe o jum. de an 12 „
Pe trei luni . . . 6 „
Pentru România şi străinătate:
Pe un an . . . 40 lei.
Pe o jum. de an 20 „

TELEFON N. 286.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ZIAR POLITIC NAŢIONAL.

REDAŢIA
ŞI ADMINISTRAŢIA
Târgul Inului Nr. 80

INSERATELE
se primesc la administra-
ţie. Preţul după tariful
şi învoială.

Manuscrisurile nu se în-
napoiesc.

Deasupra unui mormânt...

In cavoul mănăstirii Curtea de Argeş, între pădurile răcoase ale Carpaţilor bătrâni, pe valea poetică a Argeşului, al cărui murmur vesteşte parcă legende din vremi străbune, au fost coborâte eri spre seară rămăşiţele pământeşti ale celui dintâi Rege român, între lacrimi şi suspinele unui neam recunoscător, fără deosebire de hotare vremelnice.

Marele mort, a cărui amintire sfântă va via în veci în sufletele Românilor, şi-a exprimat, încă în viaţă fiind, dorinţa ca să odihnească în pământul eparhiei de Argeş. Era în luna Februarie a anului 1912. Regele Carol asistase la învestirea episcopilor de Roman şi Argeş şi răspunzând cuvântărei episcopului Calist al Argeşului, pioul rege a spus între altele:

„Sunt mândru că acest Sf. locaş, în parte dărmat de foc şi de cutremure, s'a putut înălţa sub domnia Mea în vechea sa strălucire, ca un falnic odor strămoşesc, vrednic de a fi păstrat şi cinstit din generaţie în generaţie, drept semn neperitor al evlaviei blândului Neagoe Basarab şi ca o amintire vădită a întemeierii Regatului.

Regina şi Eu îl înconjurăm cu o nemărginită dragoste şi îndăjduim că atunci când Noi nu vom mai fi în mijlocul vostru, urmaşii noştri se vor îndrepta cu drag către acest Sf. locaş Basarabesc, ca spre simbolul de unire între slava străbunilor şi renaşterea naţională, amintindu-şi de cei ce au iubit România din adâncul inimii lor.

Unire între slava străbunilor şi renaşterea naţională! Loc de închinare şi amintire de cei ce au iubit România din adâncul inimii lor!

Cuvinte neperitoare şi înălţătoare de inimă, cari ne reliefează cu o putere zguduitoare inima de aur şi mintea ageră şi prevăzătoare a unui din cei mai înţelepţi şi pioşi Domnitori ai lumii.

Din toate actele şi faptele acestui rege, care a fost înainte de toate un om şi care nu s'a considerat niciodată ca primul stăpânitor al unei ţări, reiese lămurit dragostea sinceră ce-o purta întregului trecut al neamului românesc.

Protector suprem al Academiei române, ocupându-se mereu de lucrările istorice şi de strângerea documentelor referitoare la istoria naţională, păstrător al vechilor monumente, dând toate ajutoarele restaurării şi reclădirii vechilor monumente, viteaz şi puternic ca stâncă de granit în timp de războiu, înţelept, prevăzător, bun şi iertător în timp de pace, mare şi neîntrecut chiar şi la gândul apropiatei morţi — dovadă testamentul Său, care a emoţionat o întreagă lume — iată atâtea mari şi puternice dovezi de veneraţiune a Marelui Rege, care din prima zi a urcării sale pe Tron nu a avut altă rivă decât de-a fi cât mai mult legat de glorioşul trecut al unui popor ce iubeste libertatea naţională mai mult ca sufletul lui însuşi.

Legând astfel pentru totdeauna prezentul şi viitorul de trecutul cel mai îndepărtat, alături de Voevozii şi Domniţele neamului românesc, rămăşiţele pământeşti ale Regelui Carol pecetluiesc pe veşnicie în cripta Mănăstirii Curtea de Argeş comunitatea sentimentelor dintre Ţară şi Tron, dintre Neam şi Dinastie.

Inchinare cernică şi vecinică amintire celui dintâi rege al României: *Carol cel mare şi înţelept!*

Italia şi Rusia. O telegramă din Berlin comunică următoarele:

»Novote Vremia« adresează Italiei o somaţie precisă ca să treacă de partea celor 5 State aliate care se află în războiu. Italia trebuie să părăsească dublitatea cât mai de timp. Somaţie

culminează în fraza: »Cine nu-i cu noi e contra noastră«.

»Corriere della Sera« răspunde indignat, că presa rusă se înşeală dacă crede că poate da sfaturi Italiei şi mai cu seamă într'un ton atât de nepotrivit. Italia va şi să suporte urmările atitudinii ei.

Numiri şi distincţii militare.

Monitorul armatei austro-ungare publică o nouă serie de numiri şi distincţiuni, dintre cari reţinem următoarele:

Avansări.

Aspiranţi de ofiţeri (Fähnrich) au fost numiţi următorii elevi români ai şcolilor militare din Austro-Ungaria:

Miron Serb la regim. de inf. 61, Eugen Precup la regim. de inf. 33, Iosif Pelican la regim. de inf. 101, Aurel Manguica la regim. de inf. 39, Traian Popa la regim. de inf. 33, Emil Lemeny la regim. de inf. 2, Eugen Lemeny la regim. de inf. 2, Ioan Sârbu la batalionul de vânători Nr. 23, Mihail Carp la regim. de inf. 63, Olimpiu Chendi la regim. de inf. 5, Victor Grosu la regim. de inf. 30 şi Adrian Biju la diviziunea de haubiţe 12.

Distincţiuni.

Pentru vitejia dovedită în faţa duşmanului au fost distincţi următorii ofiţeri şi soldaţi români:

Maj. Sa a conferit *Crucea militară pentru merite cu decoraţia de războiu* sublocotenentului *Stefan Crişan* din regim. de inf. 37 şi locotenentului *Pavel Popovici* din regim. de inf. Nr. 3.

Medalia de aur ca recunoştinţă deosebită pentru ţinuta vitejească în faţa duşmanului sergentului major *Ioan Trifu* din regim. de inf. 63.

Medalia de argint cl. I pentru ţinuta vitejească în faţa duşmanului caporalului *Ioan Buluc* din regim. de inf. 45, sergentului major *Mircea Sorescu* din regim. de inf. 2, sergentului *Dionisie Păcurar* şi infanteristul *Ioan Stoia* din regim. de inf. 31, sergentului i.r. *Craciun Băloiu* din regim. 63, sergentului major *Iuliu Moldovan* din regim. 82 şi artileristului *Iosif Petric* din diviziunea de artilerie 46.

Medalia de argint cl. II: caporalului *Ioan Patachi* din regim. 60, sergentului *Ioan Celan* din regim. de art. de munte Nr. 6, sergentului *Zacharie Tulbure* din regim. de inf. Nr. 2, sergentului major i. r. *Dumitru Tyiu*, sergentul major titular *Ioan Vinţian*, caporalului titular *bacalauriat Nicolae Greavu*, infanteriştilor *Nicolae Rotare* şi *Alexandru Stampeţa*, tamburului *Băias*

— toţi din regim. de inf. 31, fruntaşului titular *Dumitru Toma* din regim. de inf. 63, fruntaşului *Nicolae Blaju* şi infanteristului *Gheorghe Budin* din reg. 64, sergentului *Ioan Buldea* şi *Ioan Todoran*, infanteristului *Ioan Onicaşiu*, toţi trei din regim. de inf. 82.

Situaţia ameninţătoare din Balcani.

România şi un nou războiu în Balcani.

Ziarul bucureştean „Minerva” publică în n-rul de azi următoarea informaţie importantă:

Faţă cu pregătirile febrile ce se fac în Turcia, prin mobilizarea trupelor din Asia Mică şi faţă de ameninţările continue adreseate guvernului sârb de către guvernul bulgar, România a înştiinţat pe toţi conducătorii statelor balcanice, că, sub nici un cuvânt nu va putea să îngăduie un nou războiu între aceste state.

O notă în acest sens a fost trimisă la Constantinopol încă dela începutul lunii Septembrie.

Guvernelor din Sofia şi Atena, zilele acestea, li-s'au făcut de asemenea cunoscută hotărârea României.

Desminţirea unei lupte navale în Marea Neagră.

D'n Constanţa se anunţă cu data de ieri:

Ştirea dată de unele ziare din Bucureşti, anunţând că eri dimineaţă s'ar fi auzit în localitate o puternică canoană, urmată între flota rusă şi turcească este absolut de domeniul fantaziei.

În localitate nu numai că nu s'a auzit nici un buhuit de tun, dar din relaţiunile culese de la personalul vapoarelor *Coroleva*, *Olga*, *Archimedes* şi *Filinis*, reese că *nici un fapt demn de relevat, nu s'a întâmplat în largul Mării Negre.*

Mausoleul Regelui Carol I

„Homo sum et nihil humani a me alienum puto”

Vers din Terentius, adoptat de Regele Carol ca motto în celebrul album PARIS-MURCIE.

Rege, suveran, distat de tot ce era omenesc, Carol I ştia — în ocaziunile solemne — ca nici un alt Cap de stat, să îmbrace o demnitate într'adevăr majestoasă.

În mijlocul poporului, la sărbătorile lui naţionale, în sănul Adunării

India în războiul european.

— Gloanţele Dum-dum. —

Ţara comorilor fabuloase şi a viurilor, India, era un mare ideal al conehistatorilor mondiali. Azi este o colonie engleză, — care va avea să sporească armata franceză, cu câte-va mii de luptători, cunoscuţi sub numele de *soldaţi-sepoy*.

După ce Anglia a adus sub stăpânire sa pe înecutul pe maharadji (domnitorii) indii, i-a lăsat din tactică politică în tronurile lor de fildeş. Dar şi-a întărit armata şi a căutat să-şi susţină puterea pe alte căi.

Sunt dispoziţi, cari nu le convin însăilor şi ar dori schimbarea acestora dela împăratul cu faţa albă al Indiei, cum îi zic ei regelui Angliei.

De multe-ori s'au răspândit ştiri despre nemulţumirile brahmanilor culţi şi se şopteşte, că India nu e o ţară în care Englezul ar putea să aibă încredere deplină.

În faţa brună, de culoarea de mahagoni; în ochiul negru şi cu privire pătrunzătoare; în capul acoperit cu plete bogate, se observă încă multă

forţă de viaţă la aceşti oameni. Se vede, că deşi brahmanii par a fi degeneraţi şi prea supuşi, totuşi au eredit o cantitate oare-care din energia strămoşilor, o măsură din sângele înflăcărat al erolor din legendele »Mahabharata«. Şi fanatismul acesta se îndreaptă contra opresorilor. Se cunosc mai multe scene. Cu câţi-va ani înainte în faţa »Institutului Imperial« din Londra un brahman fanatic a comis cu revolverul un atentat asupra guvernatorului englez al Indiei.

Cine a vizitat cu atenţiune acest palat de culoare albă, a putut să constate, că colecţiile muzeului sunt comori şi scumpeturi jăfuite şi adunate din India. Şi ori-cine poate înţelege, că în mijlocul figurilor de idoli sculptaţi cu artă filigrană, între stupe şi alte creaţiuni artistice, brahmanul şi-a pierdut cumpătul. Cuprins de avântul puternic al împurilor antice, a luat arma în mână şi cu focul ucigaş a voit să facă luătorii aminte pe Englezii, că casta brahmană nu şi-a uitat încă tradiţiile străbune.

Altă neplăcere s'a iscat cu mutarea sediului guvernării Indiei dela Calcutta la Delhi. Calcutta era capitala mai nouă a Indiei engleze, apropiată de mare. Delhi e un oraş mai vechi, fostă rezidenţă a marelui Mogul, pe

care au casat-o Englezii. Patrioţilor din India nu le prea vius la socoteală această schimbare. La încoronarea noului domnitor se aranjază serbări strălucite. Culemea este, că în faţa cortului împăratului au să defileze toţi maharadjii, unul câte unul, făcând complimente în faţa suveranului comun. Şi acest act se petrece în Delhi, în oraşul atât de scump brahmanilor. Se spune, că aici s'a întâmplat din incidentul încoronării regelui George, că prinţul dela Baroda, a cărui stat este sub protectorat englez, nu ar fi prestat formalitatea pretinsă.

Nemulţumirile sunt înregistrate ici-colea şi în tipar, d. e. în un studiu al lui Hardie Keir, scriitor social-politic englez, apoi în colecţia de romane istorice ale lui Kipling etc.

Tratamentul acesta, care în unele dispoziţii jiguesc pe brahmani, a produs nu numai rezeală faţă de Englezii, dar uneori şi câte o ciocnire armată sau chiar răzcoale.

În analele Indiei s'a păstrat şi din secolul trecut amintirea unei răzcoale săgaroase. De atunci s'a făcut cunoscut termenul: *Dum-dum* care e de origine din India şi e actual şi în războiul de acum.

Iată cum se poveşte originea acestui nume odios, care s'a gene-

ralizat, şi înseamnă gloanţe otrăvitoare:

Lângă Calcutta se află o câmpie pentru deprinderi militare. Numele i este *Dum-dum*.

În luna Maiu 1857. Işi ţineau aici dsprinderile soldaţii sepoy, sub conducerea ofiţerilor englezi.

Înceaseră nişte cartuşe, invenţiune nouă. În compoziţia acestora era amestecat şi *sau de vită şi unsoare de porc*. Dar aceasta se ţinea în secret. După deprindere un soldat a sosit în oraş. Obosit cum era şi întâlninduse cu un brahman, a cerut să-i dea apă din plosca ce o avea.

— Nu-ţi dau — zise brahmanul — căci eu mi-am spălat plosca şi tu ai putea să o murdăreşti cu gura ta necurată. Eu mă ţin de casta brahmanilor, pe când tu eşti un paria murdară.

Sepoy-ul rise ironic şi îi spuse: — Nici voi nu veţi fi curaţi multă vreme, brahmanilor, pentru-că Englezii fabrică contra voastră gloanţe noi, în cari se cuprinde şi sân de vită. Nu o ştiţi asta încă, brahmane?

Şi vor fi, murdăriţi şi soţii voştri, mohamedanii. Cartuşele dum-dum vor împuşca şi în ei unsoare de porc.

Naţionale, în Sala Tronului, la recepţiunile sale politice, el se înconjură întotdeauna de o solemnitate regască, care punea între el şi oamenii muritori toată distanţa, care este între om, — ca om, — şi Rege.

În intimitatea Casei lui, în sănul familiei lui, în recepţiunile lui intime şi particulare, — la masa lui, — Carol I devenea, însă, un om, ca toţi oamenii, vorbind o limbă caldă şi impresionantă, discutând, întrebând, răspunzând, ca şi cum între el şi interlocutorul lui nu ar fi fost nici o distanţă.

Un ceas de conversaţiune cu Regele Carol te instruia asupra oamenilor şi asupra lucrurilor mai mult decât 100 de volume: versat în toate ramurile ştiinţelor omeneşti, — dar mai ales în istorie şi în Politică, — în curent cu ultimele publicaţiuni, având una din cele mai interesante şi instructive biblioteci, — o bibliotecă, nu pentru pompă şi ostentaţiune, cum se vede de multe ori în multe saloane snobe, — dar efectiv *ad usum Regis*, frecată, torturată, resfolită din volum în volum, şi din scoartă în scoartă, el putea discuta, în cunoştinţă de cauză, cu cel mai versat specialist în toate specialităţile.

Fermeccător, interesant până la sublim, fericitul muritor ce retrăcea pragul vastei lui biblioteci, avea cu dânsul pentru multă vreme, săpate adânc în sufletul lui, cavintele grave şi sonore, veşnic măsurate şi cântărite, ale Marelui Om, ale învăţatului între învăţaţi, — ale acestui nou Marc-Aureliu, pentru care Ştiinţa, — Ştiinţa pură, — era adevărata *Alma Mater*, a genului omenesc.

Iată pentru ce el se complăcea cu atâta entuziasm în sănul Academiei, în sănul Universităţii, la Societatea geografică, — la Şcoala şi la Biserica, — pretutindeni, unde el putea împărtăşi ei însuşi de lumină.

În inima lui caldă şi bună găseau culcuş toate mizeriile omeneşti: nu era un om lipsit de mijloace care să bată în zadar la uşa lui, — nu era un om necăjit şi persecutat de soartă sau de oameni, care să nu fi fost susţinut şi protejat de el, — nu era nenorocire omenescă, generală sau individuală, care să nu aie în sufletul lui mare şi nobil, un răsunet puternic!

Şi ca şi cum soarta a voit să-l încerce în toate, i-a isbit în cel mai adânc, în cel mai puternic sentiment al lui de Om, — în sentimentul lui de Părinte — unica lui odrasla! Ii fu luată de o soartă nemiloasă.

Nu poţi opri lacrimile tale, când reciteşti în Memorile lui, impresiunile dureroase, sfâşietoare, ce lavoresc din marea şi omenescul lui suflet.

Zi cu zi, el duce florii proaspete pe mormântul cald al dulcui zâne, ce nemiloasa moarte secerase în aloptulea anşor al ei!

El plânge pe țărâna nesimțitoare, el udă florile vesele, ce o împodobesc, cu iscrățele lui, — nimic, nimic nu poate să-l ducă...

Om — înainte de a fi Rege, — Rege acolo — și numai acolo unde el trebuia să fie Rege, — Carol I. în Testamentul său, nu apare numai ca OM!

A străduț, a muncit, a jertfit o viață întreagă în harnică și rodnică muncă — și a economisit și a strâns — pentru a lăsa...

Din aceste economii, el lasă cea mai mare parte în opere de binefacere, ce vor perpetua în mijlocul nostru acțiunea lui generoasă...

În testamentul lui, el cere să fie înmormântat la Curtea de Regeș — așezat lângă zidul, dacă iubii săi Bănăreșeni, cu cari și în mijlocul cărora și a trăit o jumătate de veac, nu ar dori ca el să repauzeze tot în mijlocul lor...

Om simplu și bun, delicat până la sfârșit, de șiel a dorit să conștientizeze în viața sa, — el nu ne-a lăsat voința lui: el ne-a lăsat nouă libertate arbitrară, — să-l avem sau nu în mijlocul nostru.

Care este însă, cetățeanul Capitalei Regale întemeiat de el, — care să nu poasă în posesia în mormânt cetățeanului rămasă de ale celui mai mare Om al Țării române, ale celui mai mare om al țării române?

Ridicați, Bucureștenii un Măusoleu demn de Carol cel Mare, puneți într'ansul și păstrați cu pietate, în veștii veștile — osemintele lui sacre, — iar în momentele vestre de grea cumpănă duceți-vă la acest sfânt mormânt, pentru a vă aduce aminte de puterea, de oțelul curajului vostru, — a fi și a redeveni ceea ce El a fost — aceea ce El a voit ca voi să fiți, — oameni în ce-măritățile și mai nobilă accepțiune a cuvântului.

Profesorul N. Basilescu din Universitatea din București, deputat.

„U. I.“

Funeraliile regelui Carol.

București 15 Octomvrie.

— Prin expresul nostru. —

În decursul zilei de ieri (Miercuri) a avut loc o înmormântare extraordinară de publică. Trenurile — cătorla pe trenuri fiind gratuite în întreaga țară din prilejul funeraliilor regale — aduceau la fiecare ceas mil de oameni, cari se revărsau ca un torent peste capitala țării.

Printre numeroasele jerbe și coroane de flori naturale, așezate în jurul catafalkului se află splendide coroane depuse din partea Maj. Sale împăratului Franz Josef, împăratului Wilhelm, țarului Nicolae al Rusiei, Regelui Gustav al Suediei, Regelui Frederich August al Saxoniei, Reginei Wilhelmina a Olandei, principelui de Wied, coroana partidului național din Ardeal și Ungaria etc. etc.

Delegații curților străine.

Fiind date împrejurările excepționale prin care traversează Europa întreagă, familia regală și-a exprimat dorința să aibă o înmormântare specială extraordinară la funeraliile Regelui Carol.

Delegații curților străine. Fiind date împrejurările excepționale prin care traversează Europa întreagă, familia regală și-a exprimat dorința să aibă o înmormântare specială extraordinară la funeraliile Regelui Carol.

Pe toate aceste împăratul Germaniei a avut să fie reprezentat printr-un delegat special, contele de Wedell, care a sosit ieri aici. Deasemenea a sosit și un colonel austro-ungar ca reprezentant al regimentului de infanterie austro-ungară și căsăru proprietar a fost Regelui Carol.

Majestatea Sa Regele Italiei hotărârea să înmormânteze la București, ca reprezentant al său în funeraliile Regelui Carol, pe Exzellența Sa generalul Caneva, cea mai înaltă autoritate militară din ostrea italiană. Generalul Caneva și-a venit la București însoțit de doi mulți ofițeri și demnitari italieni: Regele Victor Emanuel fiind însă informat că, din cauza împrejurărilor, nu vor participa la această solemnitate reprezentanții celorlalte capete încoorinate, Majestatea Sa a înmormântat pe baronul Fasciotti, ministrul Italiei la București, să-l reprezinte într-o misiune extraordinară la ceremonia funebă de mâine.

Îstăzi a avut la transportarea rămășițelor pământești și depunerea lor în cavoul dela Curtea de Argeș conform programului oficial publicat în sumetul clopotelor bisericilor și bubuital tunurilor, țara întreagă și-a luat adio dela primul rege al României. Ca o manifestațiune solemnă de doliu țara întreagă și-a întrerupt pe ziua de azi orice activitate, pentru ca inima și gândul tuturor să se poată îndrepta în liniște și pietate către. Acela, ce nu mai este...

La moartea regelui Carol.

— Condoleanțe. —

Doliul Rusiei.

Din Petrograd se anunță, că în urma morții Regelui Carol al României, țarul Nicolae a ordonat un divu la curtea de 21 zile.

Întreaga presă rusească dă o însemnătate excepțională morții Regelui Carol, din punctul de vedere al politicii internaționale.

Ziarul »Ricei Leading«, amintește din nou, statornicia și credința defunctului Rege, care a făcut din țara lui o putere de care trebuie să se țină socoteală. Bazele politicii sale a făcut din România în cursul anului trecut arbitru pământului în Balcani, rol care va fi eventual accentuat prin greșelile politice ale altor țări balcanice.

»Ricei« spune că fiecare trebuie să se plece în fața acestui normant de curând deschis.

Același ziar a publicat două lungi articole scrise de profesorul Pălinkoff despre Regele Carol.

»Noua Vremea« relevă nobletea sufletului Regelui Carol și spune că a contribuit în mod puternic la progresul culturii României.

»Birjeva Viedomosti« amintește activitatea defunctului Rege, facultățile sale emnante și arată că România la data de astăzi are o stare financiară bună și armata ea exemplară, ale căreia merite au fost cunoscute în războiul de la 1877.

»Petrogradski Curier« zice că Regele Carol a fost personalitatea cea mai de seamă în istoria liberării popoarelor balcanice de sub jugul turcesc. (Westn. K.)

Condoleanțele Camerei italiene.

Camera deputaților din Roma fiind închisă pe timpul vacanțelor, dl. Marcora, președintele ei, a adresat marchizului din San Giuliano, ministrul de externe, telegrama următoare.

Tălmăcu credincios al sentimentelor colegilor mei, rog pe E. V. să bine voiați a transmite Majestăților Lor Regelui, Reginei și Reginei văduve, întru-șiel familii regale, ca și Camerei române, părerile de rău cele mai adânci ale adunării electivă italiene pentru moartea M. S. Regelui Carol, drept prinos de slavă amintirii Săveranului înțelept și bun și drept mărturie cordială a sentimentelor de prietenie ceari legă țara noastră de nobila națiune română.

Ministrul dl. San Giuliano a telegrafiat baronului Fasciotti, ministrul Italiei în București înscărmându-l să aducă această telegramă la cunoștința Majestăților Lor Regelui, Reginei, Reginei văduve a României, președintelui Camerei române și guvernului român.

Condoleanțele ministrului de externe italian San Giuliano.

D. Em. Porumbaru, ministru de externe, a primit următoarea telegramă dela marchizul Di San Giuliano, ministru de externe al Italiei:

Cu cea mai dureroasă emoțiune guvernul regal și poporul italian au aflat trista știre a morții augustului și gloriosului Săveran care va lăsa în istorie o urmă neștearsă.

Tot ce atinge Națiunea românească atinge și inima Națiunii italiene care simte adânc legăturile și asemănarea intereselor ce le unesc. Istoria a probat, că fida sa este vitează și tenace în apărarea civilizației latine la gurile Dunării.

Primii, vă rog, Excelență, condoleanțele mele și ale guvernului regal, și prezentați-le M. S. Regelui Ferdinand, Augustei Sale familiei regale, odată cu urările mele cele mai călduroase pentru prosperitatea Augustului Săveran și a nobilei Națiuni românești.

SITUAȚIA pe câmpul de războiu.

Dela biroul de presă al prim-ministrului am primit azi dimineață următoarele comunicate oficiale cenzurate:

Luptele în Galiția și în Carpați.

Budapesta 15 Oct.

Eri am ocupat înălțimile dela Starasol Deasemenea am câștigat teren și spre Stary-Sambor. Sore nord de Strwiaz sunt în stăpânirea noastră un șir de înălțimi până la frontul sudic dela Frzemysl. La râul San spre în jos de cetate continuă lupta.

Trupele noastre aflătoare în urmărirea Rușilor în Carpați au ajuns până la Wyskov-Skole.

Luptele franco-anglo-ruso-germane.

Din raportul cartierului general german rezultă următoarele:

Berli 15 Oct

La Antwerpen au fost făcuți 5000 prizonieri. 20.000 soldați belgieni și 2000 englezi au trecut pe teritoriul olandez, unde au fost dezarmați.

Prada de războiu din Antwerpen e mare: 500 tunuri, numeroasă muniție, multe locomotive și vagoane, material sanitar, 4 milioane chilogramme bucate, multă făină, carbuni, lână în preț de 10 milioane etc. Orașul însuși a suferit puțin. Portul a rămas intact.

Guvernul belgian, afar de ministrul de războiu, s'a transpus la Havre.

Atacurile Francezilor în regiunea dela Albert au fost respins cu mari pierderi pentru francezi.

În ost atacul rusesc în Prusia-ostică poate fi considerat ca eşuat. Atacul trupelor aliate înaintea Varșoviei în număr de aproximativ 8 corpuri de armată.

Un atac rusesc peste Vistula a fost respins pe întreaga linie.

Un ecou.

On. Redacțiune.

Sub impresia primului Dvoastră Nr. 211 a. c. vă transpun aci un ex. ce la vremea sa l-am dat tuturor ofițierilor protopopești de ambele confesiuni (înainte ca conz. din Sibiu să fi luat astfel de dispoziții), în chestia unei statistici depe întreg teritoriul Ardealului. Vă rog să luați notiță de el (de acest apel) sub o formă oare-care, la Gazetă, îndemnând pe cei care au primit apelul (protopopii) să-și dea toată silința pentru împlinirea celor cerute în Apel. Mulțămindu-vă semnez.

Sebeșul-sădesc, la 12/X 1914.

cu toată stima

Ioan Simu protopop gr. cat.

Preanorate în Hristos frate!

În aceste vremuri de grea încercare pentru țară și în aceste vreme și pentru neamul nostru românesc de aici, cade să nouă celor rămași la vetrele noastre, să ne gândim la soartea în viitor a acestui neam.

Și până când cei chemați sub arme își vor vărsa sângele apărând țara, noi cei rămași acasă, avem datoria să săvârșim ori ce lucrare ce la vremea sa ar putea să contribuie, fie cât de puțin pentru-a acestui neam al nostru, în schimbul tributului de sânge, să fie învrednicii de o soartă mai bună, decât până aici.

În vederea acestui scop, mi-am propus, Preanorate în Hristos frate, să compun o Statistică a Românilor de pe teritoriul întregului Ardeal, chemați sub arme în acest războiu.

Am convingerea că Preanorat Frăția Ta înțelegi rostul unei statistice de felul acesta, și ca urmare, pr-supun dela început bună-voința cu care mi vei sta într-un ajutor pentru a putea să vărșez această lucrare.

Decl cu tot respectul, dar și cu toată încrederea, Te rog: să dai o circulară către oficiile parohiale din tracoțul Preson. Frăției Tale, în care vei cere fiecărui frate preot, să-ți pună la dispoziție din parohia și filiale ce le administrează: a) un conspect al feciorilor români cari își făceau serviciul militar activ înainte de mobilizare, b) un conspect al celor chemați și cari de fapt și sunt sub arme pe urma mobilizării.

Conspectele acestor au să cuprindă: Numele respectivului ostaș, religionea, condițiunea, (econom, învățator etc.) etatea lui (căsătorit ori nu) și câți copii are.

Prean. Frăția Ta vei binevoi a dispune că aceste Conspecte să ți se înainteze până la începutul lui Noemvrie a. c., iar în decursul aceleiași luni le vei transpune subscrisului.

Totodată prin circulara respectivă vei impune fiecărui preot ca să poarte o evidență regulată, din cas în cas, despre cei morți în războiu preum și celor reînțorși, dar schilavi. Această pe-baza listelor oficiale ce vor sosi la primăriile comunale, ori pe baza înștiințărilor noastre la familii ori pe alte cai, la tot cazul însă vrednice de crezământ.

După terminarea războiului ori cât de târziu fiecare preot va compune, pe baza aceleii evidențe, un conspect al celor morți în războiu și al celor reînțorși schilavi, care conspect deasemenea prin Prean. Frăția Ta ni să va pune la dispoziție la timpul său.

Conspectul acesta are să cuprindă: Numele celor morți ori schilavi, religionea, condițiunea (econom, învățator etc.) etatea (căsătorit ori nu) numărul copiilor, și întru cât e cu putință data morții, dar mai ales înalțimea unde a murit ori a fost rănit.

În cât priveșc comunete în cari sânt credincioși gr-ort. români dar parohie ori preot gr-ort. român nu este, conspectele înșirate mai sus, compuse de preotul gr-cat. vor cuprinde și pe cei gr-ort. va să gite pe teți rânții fără deosebire de confesiune.

Iar în comunele în cari sânt și preoți gr-ort., conspectele amintite le vor compune preoții împreună într-unul singur, ori fiecare în parte pentru credincioșii săi.

În acest sens m-am adresat și ofițierilor protopopești gr-ort. Mulțămindu-ți pentru bunăvoința semnez.

Sebeșul-sădesc la 30 August 1914

cu adâncă stimă frățească.

Ioan Simu v. protopop gr. cat.

ȘTIRI.

— 3 (16) Oct. v. 1914.

O nouă chemare sub arme. Biroul telegrafic ung. publică următorul comunicat.

Guvernul ungar în înțelegere cu guvernul Austriei a hotărât să conscrie deja acum pe toți cei obligați la serviciul de gloate dela 24-lea an al etății până la al 36-lea an (adecă pe cei născuți în anii 1878-1890), pentru ca după instrucția lor să poată fi imediat înrolați.

E vorba adecă de acei bărbați 24-36 ani, cari până acum n-au făcut serviciu de arme, dar sunt obligați în înțelesul legii la serviciul de gloate.

Deschiderea Testamentului Regelui Carol. Din București se anunță: Succesiunea M. S. Regelui Carol I s'a deschis la tr. bunalul II-fov secția II c. c. formând donarul n-rul 2753/914. Miercuri la ora 11 dim., domnul ministru de justiție V. Antonescu împreună cu un funcționar ce la acel departament în asistența d-lui Gr. Pherechide, președinte al tribunalului, a procedat la desigilarea și constatarea materială a testamentului.

Luni se va începe inventarierea averii Regelui, care se va face de d-l ministru însoțit de d-l Gr. Pherechide, președinte, și d-l greșier N. Cristescu d-la secția II c. c.

Dr. Ioan Mihalyi, protopopul comitatului Maramureș și membru corespondent al Academiei române, refugindu-se din Sighetul Marmăției în fața invaziunii rusești, a încetat din viață la Gherla, unde a fost Miercuri, înmormântat. Defunctul, bărbat de deo-

sebită erudiție, a editat Diplomele nobililor români din Maramureș. Îl deplâng numărul consăngeni, între cari și I. P. S. Sa Metropolitul din Blaj. Odihnească în pace.

Atenat în contra fraților Buxton. Din București vine știrea despre săvârșirea unui atentat în contra fraților Buxton, cunoscuții politicieni englezi, cari în săptămânile din urmă au vizitat capitalele statelor balcanice agitând pentru înșchimbarea alianței balcanice. Frații Buxton au petrecut zilele aceste în România, unde au fost primiți săptămâna trecută și în audiență de regele Carol. Eri dimineață plecând cu automobilul, în care se afla și fiul ambasadorului bulgar Geschow, la palatul regal pentru a asista la funeraliile Regelui Carol un turc-tinăr sosit din Salonic, cu numele Pătrîț Assan, gazetar de profesie, a tras asupra lor mai multe focuri de revolver, rânind pe unul din frații Buxton greu, iar pe celălalt mai ușor. Fiulul ambasadorului Geschow i-a trecut un gloate prin gât. Atentatorul a fost arestat. La interogator a depus că a considerat pe frații Buxton drept dușmani ai Turciei și a voit astfel să facă Turciei un serviciu.

Pentru ajutorarea familiilor celor mobilizați am primit dela d-l Ioan Crăciunescu oficial superior militar suma de 4 cor.

Apollo-Blo. În programul de mâine și poimâine (Sâmbătă și Duminică) se va arăta afară de program, alături de actualități de pe câmpul de războiu.

În programul de mâine și poimâine figurează drama în 4 acte »Cetebri«, dramă în 3 acte »Somnambul«, »Concedul lui Freddy« (Umor), »Numărul casei« (Umor) și o vedere.

Proprietar:

Tip. A. Mureșianu: Branice & Comp.

»actor responsabil« Ioan Lacea.

Nr 6039/1914. conzist.

Publicare de licitațiune.

Pentru esarândarea podului cu drept de vamă dintre opidul Blaj și comuna Veza și-a celui din capătul din jos a satului Blaj, adeă a podurilor de vamă de peste Târnavamare și Târnavamică aparținătoare Dominiului Metropolitan gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș se va ține licitațiune publică în Blaj la 30 Noemvrie 1914, la 11 oare a. m. la cancelaria ad.ocațiuală arhidieceană.

Podurile mai sus amintite, să vor esarândă pe trei ani succesivi dela 1 Ianuarie 1915 încetând.

Prețul de strigare este 4200 coroane.

Condițiunile de esarândare se pot vedea în cancelaria avocatului arhidiecezan.

Ceice doresc a lua parte la licitație, sunt obligați a depune un vadiu de 420 coroane în bani gata, ori hârtii de valoare notate la bursa din Budapesta.

Ofertele prezentate în scris până la acel termin să vor lua numai atunci în considerare, dacă se vor face pe lângă acudarea vadiului de mai sus și pe lângă declarația, că cunosc condițiile de licitare.

Blaj la 3 Octomvrie 1914.

Dr. Iulia Maniu

avocat arhidiecezan. 3-8

Lemne de fag prima pentru ars

uscate, ferestrite și crepate dela 1/2 stânjini în sus, duse acasă lîferează cu bani gata firmă

Portland Cement fabric, Kugler & Cie Brașov.

Cancelaria strada Hârșer 18 Telefon Nr. 3. Fabrică 158.

La cumpărare de un vagon preferință de preț. 2-6

AVIZ Imi iau vooa a aduce la cunoștința On. public, că am înființat un Deposit de lemne tăiate pentru ars în strada Fântâni nr. 46 (difurcarea tramvaiului.) Lemne de fag tânăr tăiate, duse acasă stânjona 40 coroane. Blane 35 coroane. (cu bani gata.) 1-3 Josef Sziklās Birou: Strada Neagră 51. Telefon Nr. 508.